

МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ, ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОЇ СПРАВИ ТА ТУРИЗМУ
КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до проведення практичних занять з курсу

«ЛОГІСТИКА»

для студентів, які навчаються за спеціальністю

181 «Харчові технології»

СВО «Бакалавр» денної та заочної форми навчання

Одеса

2024

Методичні вказівки до виконання практичних робіт з курсу «Логістика» для студентів, які навчаються за спеціальністю 181 «Харчові технології» СВО «Бакалавр» денної та заочної форми навчання / Н.А. Лебедева – Одеса: МГУ, 2024.

Укладач:

Н.А. Лебедева, доцент кафедри менеджменту, кандидат технічних наук, доцент

ЗАГАЛЬНІ МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Логістику називають двигуном світової економіки. Знання її принципів допоможе зробити так, щоб постачальники менше витрачали на доставку та зберігання продукції, а покупці отримували товари високої якості у потрібний час та за прийнятною ціною. **Логістика** - це наука про оптимальне управління матеріальними, інформаційними та фінансовими потоками в економічних адаптивних системах з синергетичним зв'язком. **Логістика** – широкий діапазон діяльності, пов'язаний з ефективним рухом матеріальних ресурсів від закінчення виробничої лінії до споживача, який включає рух сировини від джерел постачання до початку виробничої лінії, транспортування, складування, обробку матеріалів, упакування, контроль запасів, вибір місця знаходження виробництва і складу, замовлення на виробництво продукції, прогнозування попиту, маркетинг і обслуговування споживачів. На сьогодні в економічній науці логістика вивчається як: науковий напрям (сфера наукових досліджень, спрямованих на вирішення значних завдань у економіці); поняття (погляд); мистецтво управління. Активний розвиток логістики як науки, та як практичного напрямку діяльності, обумовлений низкою факторів, серед яких слід виокремити кардинальні зміни пріоритетності ринкових суб'єктів, в частині посилення ролі та значення потреб та вимог покупця у визначенні направленості розвитку діяльності продавця товарів та послуг; диверсифікованості та інтегрованості діяльності та розвитку складних організаційних форм господарювання; зростання системи міжгалузевих взаємовідносин для забезпечення потреб зростаючого виробництва; зростання залежності ефективності діяльності від виду та способу організації партнерської взаємодії. В сучасних ринкових умовах, є необхідність бути обізнаним у галузі логістики, володіти її методами. Діяльність логістики в туризмі включає управління потоками туристів, складським господарством і обслуговуванням туристів, управління товарними запасами, управління транспортом, раціоналізацію логістичних операцій, організацію інформаційних систем, комерційну діяльність тощо. Структуру та зміст курсу покликано сприяти формуванню у здобувачів знань про поняття та особливості логістики, концептуальних основ організації перевезення різними видами транспорту, організації міжнародних та спеціалізованих транспортних перевезень за допомогою різних видів транспорту.

Метою навчальної дисципліни «Логістика» є формування у студентів системи знань і розуміння особливостей організації логістики, розвиток умінь і навичок формування логістичних маршрутів шляхом врахування факторного середовища для використання різних видів транспорту, а також формування здатності ефективного управління матеріальними та пов'язаними з ними інформаційними потоками з метою задоволення потреб споживачів. Дисципліна «Логістика» зорієнтована на поєднання теорії і практики організації системи логістики, вибору транспортного засобу для забезпечення ефективного функціонування логістичної системи.

Об'єктом дисципліни є рух матеріальних та інформаційних потоків у логістичній системі.

Предметом дисципліни є сфери застосування логістики, принципи і методи логістики, функції і завдання, які вирішуються логістикою, теоретичні засади і організаційно-методичні основи формування та функціонування логістичних систем на підприємствах. Основними завданнями, що мають бути вирішені в процесі викладення курсу: оволодіння теоретичними (базовими) знаннями з питань особливостей організації авіаційних, залізничних, водних (морських і річкових), автомобільних перевезень, особливостей використання основних видів транспортних засобів.

Результати навчання. Формування системних знань і розуміння концептуальних основ логістики, теорії та практики розвитку цього спрямування та одержання навичок організації логістичних процесів транспортування, складування, вантажопереробки товарної продукції, управління запасами, закупівлями та реалізацією продукції на ринку, виробничими операціями, а також управління процедурами замовлень і логістичним сервісом формування системних знань і розуміння концептуальних основ логістики, теорії та практики розвитку цього спрямування та одержання навичок організації логістичних процесів транспортування, складування, вантажопереробки товарної продукції, управління запасами, закупівлями та реалізацією продукції на ринку, виробничими операціями, а також управління процедурами замовлень і логістичним сервісом

Компетентності та програмні результати навчання

У процесі реалізації програми дисципліни «Логістика» формуються наступні компетентності із передбачених освітньою програмою:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми технічного і технологічного характеру, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов у виробничих умовах підприємств харчової промисловості та ресторанного господарства та у процесі навчання, що передбачає застосування теоретичних основ та методів харчових технологій.

Загальні компетентності

- ЗК 1. Знання і розуміння предметної області та професійної діяльності.
- ЗК 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 3. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.
- ЗК 4. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.
- ЗК 5. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- ЗК 7. Здатність працювати в команді.

Спеціальні (фахові) компетентності

- СК 11. Здатність розробляти та впроваджувати ефективні методи організації праці, нести відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб.

СК 12. Здатність формувати комунікаційну стратегію в галузі харчових технологій, вести професійну дискусію.

СК 13. Здатність підвищувати ефективність виробництва, впроваджувати сучасні системи менеджменту.

Навчальна дисципліна Логістика забезпечує досягнення програмних результатів навчання (РН), передбачених освітньою програмою:

ПРН 2. Виявляти творчу ініціативу та підвищувати свій професійний рівень шляхом продовження освіти та самоосвіти.

ПРН 3. Уміти застосовувати інформаційні та комунікаційні технології для інформаційного забезпечення професійної діяльності та проведення досліджень прикладного характеру.

ПРН 4. Проводити пошук та обробку науково-технічної інформації з різних джерел та застосовувати її для вирішення конкретних технічних і технологічних завдань.

ТЕМАТИКА ТА ПИТАННЯ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 1.

ТЕМА 1. ЛОГІСТИКА ЯК ІНСТРУМЕНТ РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ

План

- 1.1. Історія виникнення логістики
- 1.2. Поняття, сутність та завдання логістики.
- 1.3. Концепція логістики

Основні питання для вивчення: Передумови, причини та тенденції розвитку логістики. Походження терміна, сучасні визначення логістики. Понятійний апарат логістики. Рівні формування логістики. Види моделі та методи логістики Цілі та завдання закупівельної, виробничої, транспортної, розподільчої логістики, логістики запасів і складування. Алгоритми, методи і моделі, що вони використовують. Інформаційне забезпечення видів логістики. Вплив логістичної концепції на маркетингову політику фірми. Внутрішні цілі та завдання підрозділів постачання. Поняття, сутність та завдання логістики. Передумови, причини та тенденції розвитку логістики. Походження терміна, сучасні визначення логістики. Понятійний апарат логістики. Рівні формування логістики. Види моделі та методи логістики Цілі та завдання закупівельної, виробничої, транспортної, розподільчої логістики, логістики запасів і складування. Алгоритми, методи і моделі, що вони використовують. Інформаційне забезпечення видів логістики.

Виконати контрольні завдання:

1. Визначте походження терміна «логістика» та поясніть його сучасне значення.
2. Опишіть основні поняття логістики та наведіть приклади.
3. Перелічіть та поясніть різні рівні формування логістики.
4. Наведіть приклади логістичних моделей та методів і поясніть їх застосування.
5. Обґрунтуйте важливість логістики як інструменту ринкової економіки.

1. Виконати творче завдання:

1. Створіть презентацію, ілюструючи різні рівні формування логістики та їх переваги.
2. Розробіть ситуаційний кейс, який демонструє застосування логістичних моделей та методів для вирішення реальної бізнес-проблеми.
3. Підготуйте SWOT-аналіз використання логістики як інструменту ринкової економіки.
4. Створіть порівняльну таблицю різних визначень логістики та поясніть їхні відмінності.
5. Підготуйте кейс, який ілюструє важливість логістики для підвищення конкурентоспроможності компанії.

Рекомендована література:

1. Балабанова Л.В., Германчук А.М. Логістика: підруч. для ВНЗ. Львів: Вид-во «Магнолія2006», 2019. 368 с. URL: <https://magnolia.lviv.ua/?p=1461>
2. Крикавський Є., Похильченко О., Фертч М. Логістика та управління ланцюгами поставок: підручник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2019. 848 с. URL: <https://vlp.com.ua/node/20038>
3. Крикавський Є., Чернописька Н.В. Логістичні системи: підручн. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2019. - 288 с. URL: <https://vlp.com.ua/node/19979>
4. Макаренко Н.О., Гуцал Т.І. Логістика. Навчальний посібник для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 07 «Управління і адміністрування». Суми: «Університетська книга», 2024. - 209 с.
5. Маркетинг і логістика: концептуальні основи та стратегічні рішення: навч. посіб. у схемах і таблицях / С.В.Смерічевська, М.В.Жаболенко, С.В.Чернишева та інш.: за заг. ред. С.В. Смерічевської. Львів: «Магнолія 2006». 2021. - 548с.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 2.

ТЕМА 2. ЛОГІСТИЧНІ СИСТЕМИ

План

- 2.1. Логістичні системи
- 2.2. Штовхаюча (PUSH) та тягнуча концепція (PULL)
- 2.3 Логістичні системи й принципи їх утворення.

Основні питання для вивчення: Поняття, властивості, елементи, види логістичної системи. Класифікація логістичних систем. Мікро- і макрологістичні системи. Оцінка функціонування та розвитку логістичних систем. Прогнозування розвитку логістичних систем. Управління логістичними системами. Функції організаційної структури, яка управляє логістичною системою. Види організаційних структур і служб управління логістикою.

1. Виконати творче завдання:

1. Порівняйте штовхаючі та тягнучі системи управління матеріальними потоками у виробничій логістиці, висвітлюючи їх переваги та недоліки.
2. Розробіть схему логістичної системи для конкретної компанії та поясніть її елементи.
3. Підготуйте кейс, який демонструє важливість інтеграції різних ланок логістичної системи.
4. Створіть презентацію про роль інформаційних технологій у забезпеченні ефективності логістичних систем.
5. Запропонуйте заходи щодо вдосконалення логістичної системи конкретного підприємства.

2. Виконати контрольні завдання:

1. Визначте відмінності між штовхаючими та тягнучими системами управління матеріальними потоками.
2. Поясніть, як працює система «Канбан» як приклад тягнучої системи.
3. Перелічіть основні елементи логістичної системи.
4. Опишіть роль інформаційних технологій у логістичних системах.
5. Наведіть приклади сучасних логістичних систем та їх характеристики.

Рекомендована література:

1. Балабанова Л.В., Германчук А.М. Логістика: підруч. для ВНЗ. Львів: Вид-во «Магнолія2006», 2019. 368 с. URL: <https://magnolia.lviv.ua/?p=1461>
2. Крикавський Є., Похильченко О., Фертч М. Логістика та управління ланцюгами поставок: підручник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2019. 848 с. URL: <https://vlp.com.ua/node/20038>
3. Крикавський Є., Чернописька Н.В. Логістичні системи: підручн. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2019. - 288 с. URL: <https://vlp.com.ua/node/19979>
4. Макаренко Н.О., Гуцал Т.І. Логістика. Навчальний посібник для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 07 «Управління і адміністрування». Суми: «Університетська книга», 2024. - 209 с.
5. Маркетинг і логістика: концептуальні основи та стратегічні рішення: навч. посіб. у схемах і таблицях / С.В.Смерічевська, М.В.Жаболенко, С.В.Чернишева та інш.: за заг. ред. С.В. Смерічевської. Львів: «Магнолія 2006». 2021. - 548с.
6. Негода А.В. Міжнародна логістика у схемах. Навчальний посібник . – К.: ВПЦ «Київський університет», 2020. – 192 с.
7. Якубовський В.М. Міжнародні логістичні системи. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2019. – 300 с. 45.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 3.

ТЕМА 3. ЗАКУПІВЕЛЬНА ЛОГІСТИКА

План

- 3.1 Мета і завдання закупівельної логістики
- 3.2 Організація процесу закупівлі ресурсів
- 3.3 Вибір постачальників
- 3.4 Електронне постачання

Основні питання для вивчення: Завдання та функції закупівельної логістики. Сутність і завдання закупівельної логістики. Завдання «зробити або купити» у закупівельній логістиці. Принципи і методи вибору логістичних посередників. Принципи розрахунку рейтингу логістичних посередників. Аналітичний та експертний метод вибору логістичних посередників. Розрахунок оптимального розміру замовлення. Документальне оформлення

замовлень. Модель Economic Order Quantity (EOQ) та особливості її практичного застосування. Формула Уілсона у закупівельній діяльності. Перелік необхідних документів для оформлення замовлення. Оцінка ефективності закупівельної діяльності. Аналіз цінкових показників при здійсненні закупівельної діяльності. Критерії оцінки ефективності роботи служби закупівель (постачань).

1. Виконати творче завдання:

1. Підготуйте кейс із прикладами прийняття рішень «зробити або купити» у закупівельній логістиці та обґрунтуйте ці рішення.
2. Створіть презентацію про роль закупівельної логістики в забезпеченні ефективності ланцюга поставок.
3. Розробіть стратегію управління постачальниками для конкретної компанії.
4. Підготуйте кейс, який демонструє застосування інструментів аналізу ризиків у закупівельній логістиці.
5. Запропонуйте заходи щодо оптимізації процесу закупівель для підприємства.

2. Виконати контрольні завдання:

1. Перелічіть основні завдання закупівельної логістики.
2. Поясніть критерії, які використовуються для прийняття рішення «зробити або купити».
3. Опишіть функції закупівельної логістики.
4. Визначте роль закупівельної логістики в ланцюгу поставок.
5. Наведіть приклади інструментів управління ризиками в закупівельній логістиці.

Рекомендована література:

1. Негода А.В. Міжнародна логістика. Навч.-методичний комплекс для студентів заочної форми навчання. – К.: ІМВ КНУ, 2022. – 78 с.
2. Негода А.В. Міжнародна логістика у схемах. Навчальний посібник. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2020. – 192 с.
3. Організація та планування логістичних систем: підручник; за ред. проф. М.П. Денисенка, проф. П.Р. Лековця, проф. Л.І. Михайлової. -К.: Центр учбової літератури, 2015. –336 с.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 4.
ТЕМА 4. ВИРОБНИЧА ЛОГІСТИКА

План

- 4.1. Поняття виробничого процесу
- 4.2. Сутність і завдання виробничої логістики
- 4.3. Системи організації управління матеріальними потоками

у виробничій логістиці

4.4. Логістичні концепції «штовхаючого» способу

Руху матеріальних потоків

4.5. Логістичні концепції «витягуючого» способу руху матеріальних потоків

Основні питання для вивчення: Поняття виробничої логістики. Логістична концепція організації виробництва. Функціональна сфера та основні цілі виробничої логістики. Характеристика законів виробничих процесів. «Штовхаючі» та «тягнучі» системи управління матеріальними потоками у виробничій логістиці. Вимоги до організації та управління матеріальними потоками. Особливості застосування «штовхаючих» та «тягнучих» систем управління матеріальними потоками. «Збалансована» система. Внутрішньовиробничі логістичні системи. Використання в логістиці технології штрихового кодування і його вживання на різних стадіях матеріало- і товароруку. Екологічні інформаційні системи. Класифікація екомаркіровок.

1. Виконати творче завдання:

1. Підготуйте кейс, який ілюструє застосування логістичної концепції організації виробництва та її переваги.
2. Створіть презентацію, пояснюючи характеристики та закони виробничих процесів у контексті виробничої логістики.
3. Розробіть план оптимізації матеріального потоку на виробництві з використанням принципів виробничої логістики.
4. Підготуйте кейс, який демонструє застосування інструментів вдосконалення виробничих процесів у логістиці.
5. Запропонуйте заходи щодо впровадження концепції "збалансованої системи" на виробництві.

2. Виконати контрольні завдання:

1. Визначте поняття виробничої логістики та її основну мету.
2. Опишіть функціональну сферу виробничої логістики.
3. Поясніть концепцію "збалансованої системи" у виробничій логістиці.
4. Перелічіть та опишіть закони виробничих процесів.
5. Наведіть приклади інструментів оптимізації виробничої логістики.

Рекомендована література:

1. Маркетинг і логістика: концептуальні основи та стратегічні рішення: навч. посіб. у схемах і таблицях (для організації самост. роботи студентів ВНЗ). / [С.В.Смерічевська, М.В.Жаболенко, С.В.Чернишева та інш.]; за заг. ред. С.В. Смерічевської. Львів: «Магнолія 2006», 2019. 548 с.

URL: <https://magnolia.lviv.ua/?p=1497>

2. Негода А.В. Міжнародна логістика у схемах: навч. посіб. Київ: КНУ ім.Т.Шевченка, 2019. 203 с.

URL: <https://ru.calameo.com/books/006052438f324fcd8b010>

3. Управління ризиками в логістиці: навч. посіб. / [Гончаров В. М., Ларіна Р. Р., Балуєва О. В., Овечкіна О. А., Моргачов І. В.]. Львів: Вид-во «Магнолія-2006», 2019. 253 с. URL: <https://magnolia.lviv.ua/?p=1351>

4. Якубовський В.М. Міжнародні логістичні системи. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2019. – 300 с. 45.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 5.

ТЕМА 5. ЛОГІСТИКА РОЗПОДІЛУ

План

- 5.1 Суть логістики розподілу
- 5.2. Канали розподілу
- 5.3. Логістичні посередники у каналах розподілу
- 5.4. Інформаційні потоки процесу розподілу
- 5.5. Поняття управління замовленнями

Основні питання для вивчення: Мета, завдання і функції розподільчої логістики. Логістичні канали й логістичні ланцюжки. Поняття розподілу матеріального потоку в логістиці. Інтеграція функціональних сфер в розподілі. Взаємозв'язок маркетингу і логістики в процесах розподілу і визначення «маркетингової логістики». Завдання розподільчої логістики. Проблема вибору схем розподілу матеріального потоку в логістики. Критерії вибору. Визначення логістичних каналів і логістичних ланцюгів. І їх відмітні особливості. Внутрішня структура й принципи функціонування каналів розподілу. Вибір каналів розподілу. Рівні каналів збуту. Логістичні посередники в дистриб'юції, їх класифікація і функції. Координація та інтеграція дій логістичних посередників.

1. Виконати творче завдання:

- 1. Розробіть схему логістичного каналу та логістичного ланцюга для конкретної компанії, пояснюючи їх елементи.
- 2. Підготуйте кейс, що демонструє застосування логістики розподілення для підвищення ефективності постачання товарів споживачам.
- 3. Створіть презентацію про стратегії розподілу в логістиці та їх переваги та недоліки.
- 4. Розробіть план оптимізації логістичних каналів для підвищення рівня обслуговування клієнтів.
- 5. Запропонуйте заходи для вдосконалення системи розподілення на підприємстві.

2. Виконати контрольні завдання:

- 1. Визначте мету, завдання та функції логістики розподілення.
- 2. Поясніть відмінність між логістичними каналами та логістичними ланцюгами.
- 3. Опишіть поняття розподілу матеріального потоку в логістиці.

4. Перелічіть основні елементи логістичного каналу та їх функції.
5. Наведіть приклади стратегій розподілу в логістиці та їх характеристики.

Рекомендована література:

1. Маркетинг і логістика: концептуальні основи та стратегічні рішення: навч. посіб. у схемах і таблицях (для організації самост. роботи студентів ВНЗ). / [С.В.Смерічевська, М.В.Жаболенко, С.В.Чернишева та інш.]; за заг. ред. С.В. Смерічевської. Львів: «Магнолія 2006», 2019. 548 с.

URL: <https://magnolia.lviv.ua/?p=1497>

2. Негода А.В. Міжнародна логістика у схемах: навч. посіб. Київ: КНУ ім.Т.Шевченка, 2019. 203 с.

URL: <https://ru.calameo.com/books/006052438f324fcd8b010>

3. Управління ризиками в логістиці: навч. посіб. / [Гончаров В. М., Ларіна Р. Р., Балуєва О. В., Овечкіна О. А., Моргачов І. В.]. Львів: Вид-во «Магнолія-2006», 2019. 253 с. URL: <https://magnolia.lviv.ua/?p=1351>

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 6.

ТЕМА 6. ТРАНСПОРТНА ЛОГІСТИКА

План

- 6.1. Поняття транспортної логістики
- 6.2. Види транспорту, їх переваги та недоліки
- 6.2. Методи вибору перевізника
- 6.3. Консолідація вантажів під час їх транспортування
- 6.4. Мультиmodalьні перевезення вантажів
- 6.5. Інтерmodalьні перевезення

Основні питання для вивчення: Сутність і завдання транспортної логістики. Вибір виду транспортного засобу. Значення транспорту в системі розподілу і особливості його функціонування в системі логістики. Визначення основних груп транспортних засобів. Завдання транспортної логістики. Проблема вибору вигляду транспорту в системі логістики. Рішення задачі вибору транспорту з точки зору основних положень концепції логістики. Характеристика основних видів транспорту (автомобільного, залізничного, водного, повітряного, трубопровідного). Транспортні тарифи і їх вплив на загальні логістичні витрати. Класифікація логістичних витрат. Показники ефективності. Ідентифікація типових конфліктних витрат. Види транспортних тарифів. Тарифи у міжнародних перевезеннях, митні тарифи. Проблеми транспортної логістики та шляхи скорочення транспортних витрат. Проблеми перевізників, експедиторів, замовників вантажоперевезень. Мінімізації транспортних витрат підприємства. Принцип постановки і методики вирішення транспортних задач. Маршрутизація перевезень. Системи доставки товарів: юніmodalьні, мультиmodalьні, інтерmodalьні, термінальні. Вибір шляхів переміщення вантажопотоків і систем доставки товарів.

1. Виконати творче завдання:
 1. Створіть порівняльну таблицю різних видів транспорту, зазначаючи їх переваги та недоліки для різних логістичних завдань.
 2. Підготуйте кейс, який демонструє процес вибору оптимального виду транспорту для певної логістичної ситуації.
 3. Розробіть маршрут доставки вантажу з використанням різних видів транспорту та обґрунтуйте свій вибір.
 4. Створіть презентацію про тенденції розвитку транспортної логістики та їх вплив на бізнес.
 5. Запропонуйте заходи щодо оптимізації транспортних витрат для компанії.
2. Виконати контрольні завдання:
 1. Визначте сутність і основні завдання транспортної логістики.
 2. Поясніть критерії вибору виду транспортного засобу.
 3. Перелічіть основні групи транспортних засобів та їх характеристики.
 4. Опишіть роль транспорту в ланцюгу поставок.
 5. Наведіть приклади сучасних інформаційних систем, що використовуються в транспортній логістиці.

Рекомендована література:

1. Крикавський Є., Похильченко О., Фертч М. Логістика та управління ланцюгами поставок: підручник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2019. 848 с. URL: <https://vlp.com.ua/node/20038>
2. Крикавський Є., Чорнописька Н.В. Логістичні системи: підручн. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2019. - 288 с. URL: <https://vlp.com.ua/node/19979>
3. Макаренко Н.О., Гуцал Т.І. Логістика. Навчальний посібник для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 07 «Управління і адміністрування». Суми: «Університетська книга», 2024. - 209 с.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 7. ТЕМА 7. ЛОГІСТИКА ЗАПАСІВ

План

- 7.1. Поняття товарно-матеріальних запасів
- 7.2. Класифікація запасів
- 7.3. Системи просування матеріальних запасів
- 7.4. Системи управління запасами
- 7.5. Контроль рівня матеріальних запасів
- 7.6. Облік матеріальних запасів

Основні питання для вивчення: Місце та роль запасів у логістичній системі. Основні види матеріальних запасів. Поняття «запас» і його принципова відмінність від поняття «Матеріальний потік». Функції запасів. Системи оптимального керування запасами. Практичне використання формули Уілсона. 7 Визначення «управління запасами» і характеристика основних критеріїв системи управління запасами. Стратегічне і поточне управління запасами. Місце та роль запасів у логістичній системі. Основні види матеріальних запасів. Поняття «запас» і його принципова відмінність від поняття «Матеріальний потік». Функції запасів. Системи оптимального керування запасами. Практичне використання формули Уілсона. 7 Визначення «управління запасами» і характеристика основних критеріїв системи управління запасами. Стратегічне і поточне управління запасами.

1. Виконати творче завдання:

1. Підготуйте презентацію, пояснюючи різні види матеріальних запасів та їх функції в логістичній системі.
2. Створіть кейс, який демонструє використання формули Уілсона для оптимізації рівня запасів.
3. Розробіть систему управління запасами для конкретного підприємства.
4. Підготуйте порівняльну таблицю різних систем управління запасами, вказуючи їх переваги та недоліки.
5. Запропонуйте заходи щодо мінімізації витрат на утримання запасів на підприємстві.

2. Виконати контрольні завдання:

1. Визначте місце та роль запасів у логістичній системі.
2. Поясніть принципову відмінність між поняттями "запас" та "матеріальний потік".
3. Опишіть системи оптимального керування запасами.
4. Перелічіть основні функції запасів у логістиці.
5. Поясніть практичне використання формули Уілсона для визначення оптимального розміру замовлення.

Рекомендована література:

1. Крикавський Є., Похильченко О., Фертч М. Логістика та управління ланцюгами поставок: підручник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2019. 848 с. URL: <https://vlp.com.ua/node/20038>
2. Крикавський Є., Чорнописька Н.В. Логістичні системи: підручн. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2019. - 288 с. URL: <https://vlp.com.ua/node/19979>
3. Макаренко Н.О., Гуцал Т.І. Логістика. Навчальний посібник для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 07 «Управління і адміністрування». Суми: «Університетська книга», 2024. - 209 с.

1. Крикавський Є., Похильченко О., Фертч М. Логістика та управління ланцюгами поставок: підручник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2019. 848 с. URL: <https://vlp.com.ua/node/20038>

2. Крикавський Є., Чорнописька Н.В. Логістичні системи: підручн. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2019. - 288 с.

URL: <https://vlp.com.ua/node/19979>

3. Макаренко Н.О., Гуцал Т.І. Логістика. Навчальний посібник для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 07 «Управління і адміністрування». Суми: «Університетська книга», 2024. - 209 с.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 8. ТЕМА 8 ЛОГІСТИКА СКЛАДУВАННЯ

План

8.1 Класифікація сучасних складів

8.2 Напольний і стелажний способи складування вантажів.

8.3 Системи розміщення вантажів

Основні питання для вивчення: Види й функції складів в логістичній системі. Роль складування в логістичній системі. Характеристики складських операцій. Види складів. Основні проблеми складування матеріальних ресурсів у логістиці. Вибір між власним складом або складом загального користування. Кількість складів і розміщення складської мережі. Розмір і місце розташування складу. Вибір системи складування. Організація логістичного процесу на складі. Логістичний аудит складу. Показники ефективності логістичного процесу на складі. Логістичний процес на складі. Види й функції складів в логістичній системі. Роль складування в логістичній системі. Характеристики складських операцій. Види складів. Основні проблеми складування матеріальних ресурсів у логістиці. Вибір між власним складом або складом загального користування. Кількість складів і розміщення складської мережі. Розмір і місце розташування складу. Вибір системи складування. Організація логістичного процесу на складі. Логістичний аудит складу. Показники ефективності логістичного процесу на складі. Логістичний процес на складі.

1. Виконати творче завдання:

1. Розробіть схему розміщення складу та опишіть процеси, що відбуваються на різних ділянках складу.

2. Створіть презентацію, порівнюючи різні види складів та їх функції в логістичній системі.

3. Підготуйте кейс, що ілюструє застосування сучасних технологій на складі (наприклад, системи управління складом WMS).

4. Розробіть план реконструкції складських приміщень для оптимізації складських операцій.

5. Запропонуйте заходи щодо підвищення ефективності складських операцій на підприємстві.

2. Виконати контрольні завдання:
 1. Поясніть роль складування в логістичній системі.
 2. Перелічіть основні характеристики складських операцій.
 3. Опишіть різні види складів та їх призначення.
 4. Визначте фактори, які впливають на вибір місця розташування складу.
 5. Наведіть приклади сучасних технологій, що застосовуються на складах.

Рекомендована література:

1. Балабанова Л.В., Германчук А.М. Логістика: підруч. для ВНЗ. Львів: Вид-во «Магнолія2006», 2019. 368 с. URL: <https://magnolia.lviv.ua/?p=1461>
2. Крикавський Є., Похильченко О., Фертч М. Логістика та управління ланцюгами поставок: підручник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2019. 848 с. URL: <https://vlp.com.ua/node/20038>
3. Крикавський Є., Чернописька Н.В. Логістичні системи: підручн. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2019. - 288 с.
URL: <https://vlp.com.ua/node/19979>
4. Негода А.В. Міжнародна логістика у схемах. Навчальний посібник . – К.: ВПЦ «Київський університет», 2020. – 192 с.
5. Якубовський В.М. Міжнародні логістичні системи. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2019. – 300 с. 45.

ТЕМИ РЕФЕРАТІВ

1. Переваги та недоліки імітаційного моделювання.
2. Взаємодія л транспортної логістики та маркетингу.
3. Організаційна структура транспортної логістики на підприємстві.
4. Ефективність логістичного управління.
5. Моделювання в логістиці.
6. Типовий варіант структури відділу транспортної логістики.
7. Класичний підхід до організації матеріального потоку.
8. Системний підхід до організації матеріального потоку.
9. Призначення та види транспортних засобів, їх характеристика.
10. Транспортні тарифи та правила їх використання.
11. Розвиток інфраструктури товарних ринків України.
12. Функціональна схема системи MRP.
13. Логістика як чинник конкурентоспроможності компанії.
14. Значення і сутність логістичного сервісу.
15. Технологічні карти та графіки роботи складу.
16. Система управління запасами.
17. Вантажна одиниця, її роль в логістиці та характеристики.
18. Аналіз повної вартості в логістиці.
19. Задача “зробити або купити”.
20. Система постачання “точно в термін”.
21. Фактори розвитку транспортної логістики.
22. Етапи розвитку транспортної логістики.
23. Роль логістики у реформуванні економіки України.
24. Засади сучасної концепції логістики.
25. Концептуальна основа інтеграції логістики Оперативні цілі логістики
26. Логістичні системи та принципи їх утворення.
27. Створення, функціонування та розвиток логістичних систем.
28. Об’єкти логістичного управління та логістична діяльність.
29. Поняття та показники матеріального потоку.
30. Класифікація матеріальних потоків.
31. Критерії оптимального управління потоками.
32. Основні види логістичної діяльності
33. Логістика і зовнішнє середовище
34. Функціональні області логістики.
35. Традиційна і логістична концепції організації виробництва.
36. Логістичні системи MRP, MRP-1, MRP-2, ERP, КАНБАН.
37. Ефективність застосовування логістичного підходу при управлінні матеріальними потоками на виробництві.
38. Організація дистрибуції матеріалів та готової продукції.
39. Логістичні посередники, їх класифікація, координація та інтеграція.
40. Логістичні системи та принципи їх утворення.

ПИТАННЯ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Логістика як чинник конкурентоздатності фірми
2. Оперативні цілі логістики
3. Принципи та методи логістики
4. Складові логістичної системи
5. Концептуальна сутність логістики.
6. Вплив логістики на показники ефективності діяльності фірми.
7. Умови і наслідки впровадження системи «точно вчасно»
8. Ключові елементи системи і результати використання системи «Канбан»
9. Сутність і принципи систем MRP -1, MRP- II
10. Завдання і функції закупівельної логістики.
11. Склад і функції служби закупівель
12. Основні вимоги і критерії оцінки постачальника
13. Переваги довгострокового контракту з одним постачальником
14. Визначення доцільності виробництва ресурсів своїми силами.
15. Централізована і децентралізована форми закупівель
16. Основні проблеми закупівель
17. Значення запасів в діяльності фірм
18. Класифікація запасів
19. Система з фіксованим розміром запасу.
20. Система з фіксованим інтервалом часу між замовленнями.
21. Система з встановленою періодичністю поповнення запасів до встановленого рівня.
22. Система «Мінімум -максимум»
23. Чинники, що впливають на вибір місця розташування складу
24. Види і функції складів
25. Сутність системи складування
26. Визначення ефективності складського господарства
27. Види транспорту і особливості їх вибору
28. Чинники, що впливають на вибір виду транспорту
29. Основні проблеми вибору перевізника
30. Особливості організації перевезень
31. Основні принципи побудови транспортних тарифів.
32. Транспортні особливості базисних умов поставки
33. Сутність управління замовленнями
34. Концепція фізичного розподілу товарів
35. Логістичні особливості розподілу
36. Оцінка ефективності системи розподілу
21. Фактори розвитку логістики.
22. Етапи розвитку логістики.
23. Роль логістики у реформуванні економіки України.
24. Засади сучасної концепції транспортної логістики.
25. Концептуальна основа інтеграції логістики
26. Логістичні системи та принципи їх утворення.

27. Створення, функціонування та розвиток логістичних систем.
28. Об'єкти логістичного управління та логістична діяльність.
29. Поняття та показники матеріального потоку.
30. Класифікація матеріальних потоків.
31. Критерії оптимального управління потоками.
32. Основні види логістичної діяльності
33. Логістика і зовнішнє середовище
34. Функціональні області транспортної логістики.
35. Традиційна і логістична концепції організації виробництва.
36. Мікрологістичні системи MRP, MRP-1, MRP-2, ERP, КАНБАН.
37. Ефективність застосування логістичного підходу при управлінні матеріальними потоками на виробництві.
38. Організація дистрибуції матеріалів та готової продукції.
39. Логістичні посередники, їх класифікація, координація та інтеграція.
40. Логістичні системи та принципи їх утворення.

ФОРМИ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача до виконання конкретної роботи. При поточному контролі оцінці підлягають: рівень теоретичних знань та вміння працювати з науковою літературою, знання матеріалу, продемонстрованого у виконаних (як правило) індивідуальних завданнях; обґрунтованість висновків, а також самостійність та повнота вирішення практичних завдань та аналізу матеріалів; активність та систематичність роботи на заняттях; результати виконання домашніх завдань, тестів, експрес-опитувань тощо.

Форми проведення поточного контролю: усне опитування здобувачів, вирішення практичних завдань, тестові завдання (для зацікавленості у навчанні, розвитку здібностей здобувача може бути передбачено виконання інших, індивідуальних для кожного здобувача завдань).

Проміжний контроль проводиться після вивчення відповідних тем або блоку тем з метою з'ясування ступеню засвоєності здобувачами відповідного об'єму опрацьованого та вивченого матеріалу та подальшої оцінки рівня отриманих знань.

Форми проведення проміжного контролю: контрольна робота, експрес-контроль на лекціях, тестове опитування, співбесіда (усне спілкування).

Підсумковий контроль у формі заліку.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

При використанні форми контролю у вигляді заліку враховується поточна, зокрема самостійна робота, наукова діяльність здобувача. Крім того, здобувач має надати відповідь на залікове запитання. Оцінка рівня знань виконується за принципом «відповідь вірна» або «відповідь невірна». При вірній відповіді виставляється оцінка «зараховано», при невірній, неповній відповіді виставляється оцінка «не зараховано». При проведенні заліку відповідь здобувача оцінюється таким чином: відмінно – повна вірна відповідь на всі основні (три) та додаткові питання; добре – повна вірна відповідь на 2 основні питання, неповна або не зовсім вірна відповідь на одне з основних питань та (або) додаткові питання; задовільно – повна вірна відповідь на 1 основне питання за умови неповної або не зовсім вірної відповіді на одне з основних питань та (або) додаткові питання, чи відсутність відповіді на одне з основних питань; не задовільно – відповідь відсутня або відповідь є помилковою на дві або три основні питання.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	Fx	незадовільно	не зараховано
1-34	F		

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Балабанова Л.В., Германчук А.М. Логістика: підруч. для ВНЗ. Львів: Вид-во «Магнолія 2006», 2019. 368 с. URL: <https://magnolia.lviv.ua/?p=1461>
2. Крикавський Є., Похильченко О., Фертч М. Логістика та управління ланцюгами поставок: підручник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2019. 848 с. URL: <https://vlp.com.ua/node/20038>
3. Крикавський Є., Чернописька Н.В. Логістичні системи: підручн. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2019. - 288 с. URL: <https://vlp.com.ua/node/19979>
4. Макаренко Н.О., Гуцал Т.І. Логістика. Навчальний посібник для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 07 «Управління і адміністрування». Суми: «Університетська книга», 2024. - 209 с.
5. Маркетинг і логістика: концептуальні основи та стратегічні рішення: навч. посіб. у схемах і таблицях / С.В.Смерічевська, М.В.Жаболенко, С.В.Чернишева та інш.: за заг. ред. С.В. Смерічевської. Львів: «Магнолія 2006». 2021. - 548с.
6. Негода А.В. Міжнародна логістика. Навч.-методичний комплекс для студентів заочної форми навчання. – К.: ІМВ КНУ, 2022. – 78 с.
7. Негода А.В. Міжнародна логістика у схемах. Навчальний посібник . – К.: ВПЦ «Київський університет», 2020. – 192 с.
8. Якубовський В.М. Міжнародні логістичні системи. – К.: ВПЦ «Київський університет». 2019. – 300 с.

Допоміжна

1. Алькема В.Г., Кириченко О.С., Філатов С.А.. Логістичний консалтинг: Навчальний посібник. – Київ: ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2020. 344 с. URL:https://library.krok.edu.ua/media/library/category/navchalni-posibniki/alkema_0027.pdf
2. Макаренко Н.О. Стратегічне управління логістичною діяльністю аграрних підприємств на конкурентних засадах: монографія. Суми: Університетська книга, 2020. 266 с.
URL: [http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=S&I21DBN=EC&P21DBN=EC&S21FMT=JwUB&S21ALL=%28%3C.%3EI%3D%21NBUV\\$%3C.%3E%29%2A%28%3C.%3EU%3D%D0%A3%284%D0%A3%D0%9A%D0%A0%29321-591%3C.%3E%29&Z21ID=&S21SRW=AVHEAD&S21SRD=&S21STN=1&S21REF=10&S21CNR=20](http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=S&I21DBN=EC&P21DBN=EC&S21FMT=JwUB&S21ALL=%28%3C.%3EI%3D%21NBUV$%3C.%3E%29%2A%28%3C.%3EU%3D%D0%A3%284%D0%A3%D0%9A%D0%A0%29321-591%3C.%3E%29&Z21ID=&S21SRW=AVHEAD&S21SRD=&S21STN=1&S21REF=10&S21CNR=20)
3. Маркетинг і логістика: концептуальні основи та стратегічні рішення: навч. посіб. у схемах і таблицях (для організації самост. роботи студентів ВНЗ). / [С.В.Смерічевська, М.В.Жаболенко, С.В.Чернишева та інш.]; за заг. ред. С.В. Смерічевської. Львів: «Магнолія 2006», 2019. 548 с.
URL: <https://magnolia.lviv.ua/?p=1497>

4. Негода А.В. Міжнародна логістика у схемах: навч. посіб. Київ: КНУ ім.Т.Шевченка, 2019. 203 с.

URL: <https://ru.calameo.com/books/006052438f324fcd8b010>

5. Управління ризиками в логістиці: навч. посіб. / [Гончаров В. М., Ларіна Р. Р., Балуєва О. В., Овечкіна О. А., Моргачов І. В.]. Львів: Вид-во «Магнолія-2006», 2019. 253 с. URL: <https://magnolia.lviv.ua/?p=1351>

Інформаційні ресурси

1. Положення про форму зовнішньоекономічних договорів (контрактів): Наказ Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 06.09.2001 № 201. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0833-01#Text>

2. ІНКОТЕРМС 2020: особливості можливого застосування.

URL: <http://www.visnuk.com.ua/uk/news/100015209-inkoterms-2020-osoblivosti-mozhlivogozastosuvannya-1>

3. Офіційний сайт «Законодавство України».

URL: <http://zakon0.rada.gov.ua>

4. Положення про форму зовнішньоекономічних договорів (контрактів): Наказ Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 06.09.2001 № 201. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0833-01#Text>